

Lublin, 5 marca 2014 r.

RIO – II – 600/58/2013

Pan Dariusz Łobejko
Wójt Gminy Jabłoń
ul. A. Zamoyskiego 27
21-205 Jabłoń

Szanowny Panie Wójcie

W dniach od 19 listopada do 20 grudnia 2013 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Jabłoń. Protokół kontroli podpisano 9 stycznia 2014 r.

W zakresie nieprawidłowości o incydentalnym charakterze lub wyeliminowanych w trakcie kontroli, po udzieleniu stosownego instruktażu, nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1113 z późn.zm.).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

1.1. Niekompletne opracowanie dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, w tym:

- *nieokreślenie metod wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego,*
- *nieokreślenie zasad prowadzenia ewidencji szczegółowej do konta 800 „Fundusz*

- jednostki” oraz zasad powiązania kont ksiąg pomocniczych z kontami księgi głównej,*
- *niesporządzenie opisu systemu informatycznego,*
 - *nieopisanie systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów – str. 4, 24 protokołu.*

Uzupełnić dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości, przez:

- określenie metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego,
- określenie zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych do konta 800 „Fundusz jednostki” oraz zasad powiązania kont ksiąg pomocniczych z kontami księgi głównej,
- sporządzenie opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania oraz określenie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji, w tym w zakresie funkcji służącej do obliczania skutków obniżenia górnych stawek w podatku rolnym, podatku leśnym i od nieruchomości, stanowiących podstawę sporządzenia sprawozdania Rb-PDP „Roczne sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy”,
- określenie systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nich zapisów,

stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.).

1.2. Niesporządzanie zestawień obrotów dzienników częściowych oraz niesporządzenie zestawień sald kont ksiąg pomocniczych na koniec 2012 r. – str. 4, 6 protokołu.

Przy prowadzeniu dzienników częściowych, grupujących zdarzenia według ich rodzajów, sporządzać zestawienia obrotów tych dzienników za dany okres sprawozdawczy, stosownie do przepisów art. 14 ust. 3 ustawy o rachunkowości.

Co najmniej na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych sporządzać zestawienia sald wszystkich kont ksiąg pomocniczych, zgodnie z przepisami art. 18 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

1.3. Prowadzenie kont ksiąg pomocniczych do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” (w zakresie należności z tytułu podatku od środków transportowych i najmu lokali) inną techniką niż ustalona w polityce rachunkowości – str. 4 protokołu.

Księgi rachunkowe prowadzić w sposób ustalony przez kierownika jednostki w dokumentacji opisującej przyjęte zasady prowadzenia rachunkowości, zgodnie z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy o rachunkowości.

- 1.4. *Wprowadzenie, na kontach odbiorców wody, sald początkowych na 2012 r. w kwotach niezgodnych z saldami wykazanymi na tych kontach na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych roku 2011 – str 5, 19, 20 protokołu.*

Wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów ujmować w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych, zgodnie z zasadą ciągłości bilansowej określoną w przepisach art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Prowadząc księgi rachunkowe przy użyciu komputera zapewnić automatyczną kontrolę ciągłości zapisów, przenoszenia obrotów lub sald oraz drukować je nie później niż na koniec roku obrotowego lub przenosić ich treść na informatyczny nośnik danych, zapewniający trwałość zapisu informacji, przez czas nie krótszy od wymaganego dla przechowywania ksiąg rachunkowych, stosownie do przepisów art. 13 ust. 5 i 6 powołanej ustawy.

- 1.5. *Nieujęcie w księgach rachunkowych 2012 r. wszystkich kosztów dotyczących tego roku (w wysokości 42.306,25 zł) – str. 6,7 protokołu.*

W księgach rachunkowych jednostki ujmować wszystkie obciążające ją koszty, dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty, stosownie do przepisów art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

- 1.6. *Niebieżące ewidencjonowanie operacji gospodarczych, w tym m.in. nieuwjęcie w księgach rachunkowych operacji gospodarczych dotyczących nabycia i zbycia środków trwałych w 2012 i 2013 r. – str. 7, 8, 23 protokołu.*

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości w związku z przepisami § 18 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Finansów z dnia z 5 lipca 2010 r.”.

Ująć w ewidencji księgowej wskazane w protokole operacje przychodu i rozchodu środków trwałych, mając na uwadze przepisy art. 24 ust. 2 tej ustawy.

- 1.7. *Niezgodność salda kont 013 „Pozostałe środki trwałe” na 31.12.2012 r. i 30.06.2013 r. oraz konta 017 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” na 31.12.2012 r. z prowadzoną do nich ewidencją analityczną – str. 8, 14, 15 protokołu.*

Na kontach ksiąg pomocniczych dokonywać zapisów będących uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej, zapewniając ich zgodność z saldami i zapisami na kontach księgi głównej, stosownie do przepisów art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

- 1.8. *Ujęcie, na niewłaściwych kontach, operacji naliczenia odsetek od udzielonej pożyczki oraz przekazania darowizny – str. 9 protokołu.*

Zapisów operacji gospodarczych dokonywać w porządku systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w szczególności naliczenie odsetek od pożyczki udzielonej z budżetu gminy ujmować na koncie 750 „Przychody finansowe”, zaś przekazanie darowizny na Wojewódzki Fundusz Wsparcia Policji na koncie 409 „Pozostałe koszty rodzajowe”, zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont określonymi w załączniku Nr 3 rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r.

- 1.9. *Nieujmowanie, na kontach rozrachunkowych, rozliczeń z mieszkańcami z tytułu dofinansowania realizowanych przez gminę inwestycji (budowa oczyszczalni przydomowych) oraz zobowiązań uregulowanych w miesiącu ich powstania – str. 9, 10, 11 protokołu.*

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, mając na uwadze obowiązek ujmowania w ewidencji księgowej wszystkich etapów rozliczeń poprzedzających płatność wydatków, stosownie do przepisów art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.) oraz zasady funkcjonowania kont zespołu 2, określonych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

- 1.10. *Niezamieszczanie daty na dokumentach i sprawozdaniach wpływających do Urzędu Gminy – str. 10, 21, 40, 52, 81, 83 protokołu.*

Na każdej wpływającej na nośniku papierowym dokumentacji o charakterze finansowym lub mającym wpływ na gospodarkę finansową gminy umieszczać pieczęć, zawierającą między innymi datę ich wpływu do Urzędu Gminy, zgodnie z przepisami § 42 ust. 2 w związku z § 7 pkt 6 załącznika Nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67 z późn. zm.).

- 1.11. *Prowadzenie ewidencji analitycznej do kont 134, 011, 020 i 071 przy użyciu programu komputerowego (arkusz kalkulacyjny Excel) niespełniającego wymogów ustawy o rachunkowości, dokonywanie w niej zapisów bez wskazania daty operacji, rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego. Prowadzenie tej ewidencji do konta 011 - bez podziału*

na grupy, podgrupy i rodzaje oraz bez wyodrębnienia poszczególnych obiektów środków trwałych (dot. gruntów i budowli), zaś do konta 071 – w sposób uniemożliwiający obliczenie umorzenia – str. 13, 14 protokołu.

Prowadząc księgi rachunkowe przy użyciu komputera przestrzegać wymogów określonych przepisami ustawy o rachunkowości, w tym zapewnić automatyczną kontrolę ciągłości zapisów oraz przenoszenie obrotów lub sald, a także stosować właściwe procedury i środki chroniące przed zniszczeniem, modyfikacją lub ukryciem zapisów, zgodnie z przepisami art. 13 ust. 5 i 6 oraz art. 23 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Księgi rachunkowe, z uwzględnieniem techniki ich prowadzenia, trwale oznaczać nazwą (pełną lub skróconą) jednostki, której dotyczą, nazwą danego rodzaju księgi rachunkowej oraz nazwą programu przetwarzania, wyraźnie oznaczać co do roku obrotowego, okresu sprawozdawczego i daty sporządzenia oraz przechowywać starannie w ustalonej kolejności, zgodnie z przepisami art. 13 ust. 4 powołanej ustawy.

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać ze wskazaniem daty dokonania operacji gospodarczej, rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego, stanowiącego podstawę zapisu oraz jego daty, w sytuacji gdy różni się ona od daty dokonania operacji, a także daty zapisu, zgodnie z przepisami art. 23 ust. 2 pkt 1, 2 i 4 ustawy o rachunkowości.

Ewidencję analityczną:

- do konta 011 „Środki trwałe” – prowadzić w podziale na grupy, podgrupy i rodzaje środków trwałych, zgodnie z klasyfikacją rodzajową środków trwałych określoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz. U. Nr 242, poz. 1622), stosownie do obowiązku wynikającego z przepisów art. 40 ust. 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2012 r., poz. 591 z późn. zm.). W ewidencji analitycznej środków trwałych każdy składnik majątku (w tym każdą działkę stanowiącą odrębną nieruchomość) ujmować w oddzielnej pozycji, zgodnie z przepisami zawartymi w części „Objaśnienia wstępne” cytowanego wyżej rozporządzenia, w sposób pozwalający na ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych,
 - do konta 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” – prowadzić w sposób umożliwiający należyte obliczenie umorzenia i amortyzacji poszczególnych składników majątku,
- zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont, określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

1.12. Nieprowadzenie ewidencji szczegółowej do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w zakresie dochodów z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych – str. 16 protokołu.

Prowadzić ewidencję szczegółową do konta 221 „Należności z tytułu dochodów

budżetowych” w zakresie dochodów z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w podziale na poszczególnych przedsiębiorców, stosownie do zasad funkcjonowania tego konta określonych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., celem umożliwienia kontroli terminowości wpłat, co w przypadku tych opłat ma szczególne znaczenie, mając na uwadze przepisy art. 18 ust. 12 pkt 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r., poz. 1356 z późn. zm.), zgodnie z którymi w przypadku niedokonania opłaty w wysokości określonej w art. 11¹ ust. 2 i 5 w terminach, o których mowa w art. 11¹ ust. 7 tej ustawy – zezwolenie wygasa.

1.13. Niebieżące dokonywanie zapisów w raportach kasowych – str. 18 protokołu.

Raporty kasowe sporządzać na bieżąco, ujmując w nich wpłaty i wypłaty gotówką, w tym samym dniu, w którym zostały dokonane, stosownie do przepisów art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

Ponadto rozważyć powierzenie obowiązków w zakresie prowadzenia ewidencji druków ścisłego zarachowania osobie innej niż kasjer, który jest jednocześnie upoważniony do ich stosowania w celu dokumentowania obrotów kasowych, mając na uwadze przepisy art. 68 ust. 2 pkt 4 ustawy o finansach publicznych – str. 17 protokołu.

1.14. Niezamieszczanie na dowodach dokumentujących wypłatę gotówki daty jej odbioru – str. 18 protokołu.

Na dowodach dokumentujących wypłatę gotówki z kasy zamieszczać datę tej operacji, zgodnie z przepisami art. 21 ust. 1 pkt 4 ustawy o rachunkowości.

1.15. Nieprawidłowa klasyfikacja dochodów ze sprzedaży nieruchomości – str. 23 protokołu.

Dochody ze sprzedaży nieruchomości stanowiących własność gminy ujmować klasyfikować w § 0770 „Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości”, zgodnie z „Klasyfikacją paragrafów dochodów, przychodów i środków”, stanowiącą załącznik Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38 poz. 207 z późn. zm.).

1.16. Niewykazanie w sprawozdaniu Rb-N, sporządzonym za IV kwartał 2012 r., należności długoterminowych (w wysokości 5.450 zł). Wykazanie w jednostkowym sprawozdaniu Rb-

27 S za 2012 r. w dz. 400 rozdz.40002 § 0830 danych niezgodnych z ewidencją księgową (zawyżonych zaległości o 474,37 zł) – str. 23, 24 protokołu.

Sprawozdanie Rb-N „Kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych” sporządzać na podstawie ksiąg rachunkowych oraz innych dokumentów dotyczących jednostki, zgodnie z przepisami § 4 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247 z późn. zm.), w tym w pozycjach odnoszących się do należności według poszczególnych tytułów, wykazywać kwoty należności ogółem, w tym należności długoterminowe, tj. należności których pierwotny termin spłaty czy też wykupu jest dłuższy niż rok, stosownie do przepisów § 12 ust. 2 „Instrukcji sporządzania sprawozdań”, stanowiącej załącznik Nr 9 do tego rozporządzenia.

W jednostkowym sprawozdaniu Rb – 27 S „Miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej” wykazywać dane wynikające z ewidencji księgowej, zgodnie z przepisami § 6 ust. 1 pkt 1 i § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2014 r., poz. 119).

1.17. Nieprawidłowe sporządzenie sprawozdania Rb-PDP za okres od początku roku do 31 grudnia 2012 r., przez:

- *zaniżenie (o 124,60 zł) skutków obniżenia górnej stawki w podatku rolnym, w wyniku zastosowania nieprawidłowej stawki oraz nieuwzględnienia w tych wyliczeniach powierzchni użytków rolnych, zadeklarowanych przez spółkę z o.o.,*
- *zawyżenie (o 289,70 zł) skutków obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości, w wyniku nieuwzględnienia powierzchni nieruchomości, wynikającej z korekty deklaracji na podatek od nieruchomości,*
- *wyliczenie skutków obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości oraz skutków udzielonych ulg i zwolnień w tym podatku na podstawie deklaracji, złożonych przez jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej i gminną jednostkę organizacyjną w latach ubiegłych (zawyżono dane odpowiednio o 4.748,12 zł i 4.128,80 zł),*
- *zawyżenie skutków obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych (o 170 zł), w wyniku przyjęcia do ich wyliczenia niewłaściwej stawki podatkowej dla naczep – str. 25 - 29 protokołu.*

W sprawozdaniu Rb-PDP „Roczne sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek podatków oraz udzielonych przez gminę ulg i zwolnień, stosownie do przepisów § 3 ust. 1 pkt 9 i 10 w związku z § 8 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 39 do

rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Przy obliczaniu skutków obniżenia górnych stawek podatkowych (jako różnicy pomiędzy dochodami, jakie gmina mogłaby uzyskać stosując górne stawki podatkowe, a dochodami, jakie powinna uzyskać stosując niższe stawki uchwalone przez Radę Gminy) – wykazywanych w kolumnie „Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy” – uwzględniać wszystkie przedmioty opodatkowania.

Przy wyliczaniu skutków obniżenia górnej stawki w podatku rolnym dla użytków rolnych, których powierzchnia nie przekracza 1 ha fizycznego lub 1 ha przeliczeniowego, stosować stawkę, stanowiącą równowartość pieniężną 5 q żyta, w związku z przepisami art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 1381).

Sporządzić skorygowane sprawozdanie Rb-PDP za 2012 r. (również w formie elektronicznej) oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie Zespół Zamiejscowy w Białej Podlaskiej; załączyć szczegółową informację o wielkościach dokonanych korekt ze wskazaniem, że zostały one dokonane w wyniku kontroli przeprowadzonej przez RIO.

1.18. Niewyegzekwowanie deklaracji na podatek rolny i od nieruchomości od podatników zwolnionych z tych podatków uchwałami Rady Gminy. Niezłożenie – przez Urząd Gminy – deklaracji na podatek od nieruchomości, mimo posiadania nieruchomości zwolnionych z tego podatku uchwałą Rady Gminy (a w konsekwencji niewykazanie – w sprawozdaniu Rb-PDP za 2012 r. – skutków obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości (co najmniej w kwocie 24.200,30 zł) i w podatku rolnym (w kwocie 302 zł) oraz skutków udzielonych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości (w kwocie 65.973,98 zł) i w podatku rolnym (w kwocie 466,10 zł)) oraz deklaracji na podatek od środków transportowych na 2012 r., mimo posiadania pojazdów zwolnionych z tego podatku uchwałą Rady Gminy – str. 26 - 28, 30, 36, 38, 39, 47 protokołu.

Od podatników – korzystających ze zwolnień w podatku od nieruchomości i w podatku rolnym na podstawie uchwał Rady Gminy – egzekwować obowiązek składania deklaracji, mając na uwadze przepisy art. 274a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749 z późn. zm.) w związku z art. 6a ust. 9 ustawy o podatku rolnym oraz art. 6 ust. 10 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.).

W deklaracji na podatek od nieruchomości wykazywać rzetelne dane w zakresie przedmiotów zwolnionych z tego podatku, w związku z przepisami art. 6 ust. 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, w tym powierzchnię gruntów niezajętych pod pasy drogowe dróg publicznych, oznaczonych w ewidencji geodezyjnej symbolem „dr” (drogi) oraz nierozdysponowanych budynków, a także wartość budowli, stanowiących własność gminy, mając na uwadze postanowienia § 1 pkt 1 uchwały Nr X/52/11 Rady Gminy Jabłoń

z dnia 21 listopada 2011 r. w sprawie wprowadzenia zwolnień od podatku od nieruchomości na terenie Gminy Jabłoń w związku z art. 2 ust. 1 i ust. 3 pkt 4, art. 3 ust. 1 pkt 1 oraz art. 7 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, celem wykazania w sprawozdaniu Rb-PDP „Sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” kwot stanowiących rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek podatków oraz udzielonych przez gminę ulg i zwolnień, stosownie do przepisów § 3 ust. 1 pkt 9 i 10 w związku z § 8 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 39 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Składać deklarację na podatek od środków transportowych, w związku z posiadaniem autobusów zwolnionych z tego podatku uchwałą Rady Gminy, mając na uwadze przepisy art. 9 ust. 1 i ust. 6 w związku z art. 8 pkt 7 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

1.19. Nieprawidłowości w zakresie inwentaryzacji w 2012 r., polegające na:

- *niesporządzeniu, na dzień inwentaryzacji, zestawienia sald inwentaryzowanej grupy składników,*
- *nierozliczeniu ujawnionych różnic między rzeczywistym a ewidencyjnym stanem pozostałych środków trwałych i materiałów,*
- *nieprzeprowadzeniu inwentaryzacji środków trwałych w drodze spisu z natury oraz pozostałych aktywów i pasywów w drodze weryfikacji – str. 31-33 protokołu.*

Inwentaryzację aktywów i pasywów przeprowadzać w terminach i z częstotliwością określoną przepisami art. 26 ust. 1 i ust. 3 ustawy o rachunkowości.

Ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazany w księgach rachunkowych wyjaśniać i rozliczać w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji, stosownie do przepisów art. 27 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Na dzień inwentaryzacji sporządzać zestawienia sald inwentaryzowanej grupy składników aktywów, stosownie do przepisów art. 18 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

2. W zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego:

2.1. W zakresie dochodów budżetowych:

2.1.1. Przypadki niezachowania powszechności opodatkowania, w tym nieopodatkowanie podatkiem rolnym gruntów stanowiących własność spółdzielni mieszkaniowej, współwłasność osób fizycznych, gruntów będących w posiadaniu gminnych jednostek organizacyjnych oraz nieopodatkowanie podatkiem od nieruchomości budynków mieszkalnych, należących do

parafii – str. 35 - 37, 41, 45 protokołu.

Podatników, którzy nie wywiązali się z obowiązku złożenia deklaracji na podatek rolny i podatek od nieruchomości, wezwać do ich złożenia i zapłaty należnych podatków, na podstawie przepisów art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej w związku z art. 6a ust. 8 pkt 1 i 3 ustawy o podatku rolnym i art. 6 ust. 9 pkt 1 i 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

W przypadku niezłożenia deklaracji, określić decyzją wysokość zobowiązania podatkowego (również za lata ubiegłe), stosownie do przepisów art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, określonego w art. 70 § 1 tej ustawy.

Szkoły publiczne, będące posiadaczami użytków rolnych, opodatkowywać podatkiem rolnym, na podstawie przepisów art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy o podatku rolnym. Podmioty korzystają ze zwolnienia z podatku rolnego, na podstawie art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy o podatku rolnym, w zakresie gruntów zajętych na działalność oświatową, w sytuacji gdy złożą wniosek o zwolnienie, a organ podatkowy udzieli zwolnienia na podstawie decyzji, stosownie do przepisów art. 13d ust. 1 tej ustawy, przy czym zwolnienie stosowane jest od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek (art. 13d ust. 3 ustawy). W przypadku gdy szkoły nie złożą wniosku, zwolnienie z podatku rolnego nie może być zastosowane.

Przy opodatkowaniu:

- podatkiem rolnym użytków rolnych stanowiących współwłasność, uwzględniać zasadę, że są one odrębnym przedmiotem opodatkowania, a obowiązek podatkowy ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach, stosownie do przepisów art. 3 ust. 5 ustawy o podatku rolnym. Zasada solidarności polega na tym, że obowiązek podatkowy dotyczy w całości każdego ze współwłaścicieli gruntów i nie podlega podziałowi w stosunku do wielkości ich udziałów we współwłasności, przy czym do odpowiedzialności solidarnej za zobowiązania podatkowe stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r., poz. 121), w związku z art. 91 Ordynacji podatkowej,
- podatkiem od nieruchomości parafii - uwzględniać przepisy art. 55 ust. 4 w związku z art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 1169.), określające zakres zwolnień przedmiotowych z podatku od nieruchomości, przysługujących kościelnym osobom prawnym, który obejmuje nieruchomości (ich części), stanowiące własność tych osób lub używane przez nie na podstawie innego tytułu prawnego na cele niemieszkalne, z wyjątkiem części zajmowanej na wykonywanie działalności gospodarczej,
- podatkiem rolnym i podatkiem od nieruchomości gruntów stanowiących wspólnoty gruntowe, uwzględniać przepisy art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (Dz. U. Nr 28, poz. 169 z późn. zm.), w myśl których wspólnoty gruntowe są nieruchomościami (a nie podmiotami praw i obowiązków); podatnikami są współwłaściciele gruntów (współposiadacze), a nie wspólnota, stąd też od

współwłaścicieli (współposiadaczy) wyegzekwować informacje o gruntach i/lub informacje o nieruchomościach i obiektach budowlanych, na podstawie przepisów art. 274a § 1 ustawy Ordynacja podatkowa związku z art. 6a ust. 5 ustawy o podatku rolnym i art. 6 ust. 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

2.1.2. Niesprawdzanie deklaracji podatkowych, o czym świadczy:

- *nieegzekwowanie od podatników wymaganych załączników do deklaracji,*
- *niewezwanie podatników do złożenia korekty deklaracji na podatek rolny (od nieruchomości), mimo wykazania w nich gruntów podlegających opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości (bądź podatkiem rolnym),*
- *niewezwanie podatników do złożenia korekty deklaracji na podatek od nieruchomości i podatek rolny, mimo wykazania powierzchni gruntów niezgodnej z ewidencją geodezyjną bądź umową oraz niewykazania w deklaracji na podatek od nieruchomości powierzchni gruntów,*
- *opodatkowanie podatnika podatku od środków transportowych na podstawie niekompletnie wypełnionej deklaracji lub z zastosowaniem nieprawidłowej stawki podatkowej – str. 40 - 43, 48 protokołu.*

Sprawdzać przedkładane deklaracje podatkowe, w celu stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 2 i 3 Ordynacji podatkowej.

W przypadku niedołączenia przez podatnika do deklaracji wymaganych załączników postępować w sposób wskazany w przepisach art. 274 § 1 pkt 2 tej ustawy.

Czynności sprawdzające przeprowadzać z zachowaniem zasady pisemnego załatwiania spraw podatkowych i zasady prawdy obiektywnej, stosownie do przepisów art. 122 i art. 126 w związku z art. 280 Ordynacji podatkowej.

Przy opodatkowywaniu gruntów uwzględniać przepisy art. 21 ust. 1 Prawa geodezyjnego i kartograficznego, pamiętając że grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów jako „Bi” (inne tereny zabudowane), „Bz” (tereny rekreacyjno – wypoczynkowe) i „N” (nieużytki) podlegają opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości, na podstawie przepisów art. 2 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 2 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, przy czym grunty oznaczone w ewidencji geodezyjnej symbolem „N” (nieużytki), niezajęte na prowadzenie działalności gospodarczej, są zwolnione z tego podatku, na podstawie przepisów art. 7 ust. 1 pkt 10 powołanej ustawy.

Jeżeli grunty, podlegające opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości, stanowią własność parafii lub są używane przez nią na podstawie innego tytułu prawnego na cele niemieszkalne, z wyjątkiem części zajmowanej na wykonywanie działalności gospodarczej,

są one zwolnione z tego podatku, stosownie do przepisów art. 55 ust. 4 w związku z art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej; grunty te – mimo ustawowego zwolnienia – należy wykazywać w deklaracji na podatek od nieruchomości.

W razie wątpliwości co do rzetelności złożonych deklaracji (np. w przypadku wykazania przez podatnika innej powierzchni gruntów, niż wynikająca z ewidencji geodezyjnej bądź umowy albo w sytuacji gdy podatnik nie podał informacji niezbędnych do zastosowania prawidłowej stawki podatku), wzywać podatnika do udzielenia niezbędnych wyjaśnień lub do ich uzupełnienia, wyznaczając odpowiedni termin oraz wskazując przyczyny, ze względu na które dane zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość, stosownie do przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

W sytuacji gdy złożona przez podatnika deklaracja zawiera błędy rachunkowe, inne oczywiste omyłki albo wypełniono ją niezgodnie z ustalonymi wymaganiami, postępować w sposób przewidziany przepisami art. 274 § 1 i 2 Ordynacji podatkowej.

Podatkiem od środków transportowych opodatkowywać pojazdy, z zastosowaniem stawki właściwej dla danego rodzaju pojazdu, w związku z przepisami art. 8 i art. 10 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. W przypadku wątpliwości co do parametrów technicznych pojazdu, korzystać z uprawnienia do przeprowadzenia oględzin, na podstawie art. 198 § 1 Ordynacji podatkowej, a jeżeli w sprawie wymagane są wiadomości specjalne – z uprawnienia do powołania biegłego w celu wydania opinii, zgodnie z art. 197 § 1 tej ustawy.

Wystąpić do wskazanych w protokole podatników o przedłożenie deklaracji (korekt deklaracji), również za lata ubiegłe, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, określonego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej. W przypadku niewywiązania się z tego obowiązku, określić stosowną decyzją – na podstawie art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej – wysokość zobowiązania podatkowego.

2.1.3. Dokonanie odpisu podatku od środków transportowych na podstawie kserokopii umowy sprzedaży, mimo niezłożenia przez podatnika korekty deklaracji i niewydania przez organ podatkowy decyzji określającej wysokość zobowiązania podatkowego oraz dokonywanie odpisów podatków pod datą wydania decyzji w sprawie umorzenia zaległości podatkowych. Dokonywanie zapisów na szczegółowych kontach podatników bez wskazania numeru identyfikacyjnego dowodu źródłowego – str. 44, 46, 48 - 50 protokołu.

Odpisu podatku na koncie podatnika dokonywać pod datą złożenia deklaracji bądź doręczenia decyzji w sprawie udzielenia ulgi w zapłacie, stosownie do przepisów § 4 ust. 1 pkt 1 i 2 w związku z § 11 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375) oraz art. 20

ust. 1 ustawy o rachunkowości i art. 212 Ordynacji podatkowej.

W przypadku niezłożenia deklaracji, odpisu podatku dokonywać na podstawie decyzji organu podatkowego, określającej wysokość zobowiązania (po przeprowadzeniu postępowania podatkowego), stosownie do przepisów § 4 ust. 1 pkt 2 cytowanego rozporządzenia, w związku z art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej.

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać ze wskazaniem numeru identyfikacyjnego dowodu źródłowego, będącego podstawą zapisu, zgodnie z przepisami art. 21 ust. 1 pkt 1 oraz art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy o rachunkowości w związku z § 9 ust. 2 powołanego rozporządzenia.

2.1.4. Przypadki nieprawidłowego opodatkowania gruntów stanowiących współwłasność – str. 44, 45 protokołu.

Grunty, stanowiące współwłasność osób fizycznych (w tym również małżonków) oraz stanowiące odrębną własność osób fizycznych, opodatkowywać w drodze odrębnych decyzji wymiarowych, mając na uwadze przepisy art. 3 ust. 1 pkt 1 i ust. 5 ustawy o podatku rolnym oraz art. 3 ust. 1 pkt 1 i ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

W sytuacji gdy użytki rolne albo grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych stanowią gospodarstwo rolne, prowadzone w całości przez jednego ze współwłaścicieli – podatek ustalać tylko temu współwłaścicielowi, który w całości prowadzi to gospodarstwo, zgodnie z art. 3 ust. 6 ustawy o podatku rolnym.

Dla każdego z podatników (dla współwłaścicieli i właściciela) prowadzić odrębne konto szczegółowe z tytułu podatków, stosownie do przepisów § 11 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.

2.1.5. Nieegzekwowanie od osób fizycznych obowiązku złożenia informacji podatkowych – str. 45 protokołu.

Wszystkich podatników, którzy nie wywiązali się z – wynikającego z przepisów art. 6a ust. 5 ustawy o podatku rolnym, art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 465) oraz art. 6 ust. 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych – obowiązku złożenia informacji o gruntach, lasach oraz informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, wzywać do ich złożenia, stosownie do przepisów art. 274a § 1 w związku z art. 3 pkt 5 Ordynacji podatkowej.

2.1.6. Odebranie oświadczeń od podatników, ubiegających się o zwolnienie z tytułu nabycia gruntów na utworzenie nowego gospodarstwa rolnego lub powiększenie już istniejącego, które nie zostały złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania. Wskazanie w decyzjach w sprawie udzielenia zwolnienia z tytułu nabycia gruntów

nieprawidłowej dacie rozpoczęcia stosowania zwolnienia – str. 46, 47 protokołu.

W przypadku gdy dowodem potwierdzającym określone fakty jest – złożone na wniosek podatnika – oświadczenie, odbierać je pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania, stosownie do przepisów art. 180 § 2 Ordynacji podatkowej.

W decyzjach w sprawie udzielenia zwolnienia z tytułu nabycia gruntów na utworzenie nowego gospodarstwa rolnego lub powiększenie już istniejącego, wskazywać prawidłowy datę rozpoczęcia stosowania zwolnienia, w związku z art. 210 § 1 Ordynacji podatkowej, mając na uwadze przepisy art. 13d ust. 1 i 3 w związku z art. 12 ust. 1 pkt 4 i ust. 3 ustawy o podatku rolnym, w myśl których zwolnienia z tytułu nabycia gruntów należy stosować od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek w tej sprawie, a okres zwolnienia wynosi 5 lat, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zawarto umowę sprzedaży gruntów lub prawa wieczystego użytkowania, ustanowiono prawo wieczystego użytkowania gruntów lub objęto grunty w trwale zagospodarowanie w drodze umowy (art. 12 ust. 3 ustawy o podatku rolnym).

2.1.7. Nieprawidłowości w zakresie udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych, polegające na:

- *niewskazaniu – w podstawie prawnej decyzji w sprawie umorzenia zaległości w podatku od nieruchomości, wydanej na wniosek przedsiębiorcy - przepisów art. 67b § 1 Ordynacji podatkowej,*
- *odroczeniu terminu płatności podatku bez zebrania materiału dowodowego uzasadniającego udzielenie ulgi,*
- *niezamieszczeniu uzasadnienia faktycznego i prawnego w decyzjach w sprawie odroczenia terminu płatności podatku – str. 50 protokołu.*

Jako podstawę prawną decyzji w sprawie umorzenia zaległości podatkowej, wydanej na wniosek podatnika prowadzącego działalność gospodarczą, wskazywać – obok przepisów art. 67a § 1 pkt 3 Ordynacji podatkowej – przepisy art. 67b § 1 tej ustawy, pamiętając że ulga w spłacie, wydana na wniosek przedsiębiorcy, może nie stanowić pomocy publicznej (pkt 1) albo może być pomocą de minimis (pkt 2) lub pomocą publiczną na konkretne przeznaczenie (pkt 3).

Wydanie decyzji w sprawie ulg w zapłacie podatków poprzedzać zebraniem odpowiedniego materiału dowodowego, mającego na celu ustalenie, czy zachodzą przesłanki ważnego interesu podatnika lub interesu publicznego, z uwzględnieniem zasady pisemnego załatwiania spraw podatkowych i zasady prawdy obiektywnej, w związku z przepisami art. 67a § 1, art. 122, art. 126 i art. 187 § 1 Ordynacji podatkowej.

W decyzjach w sprawie udzielenia ulgi w zapłacie zamieszczać uzasadnienie faktyczne i prawne, stosownie do przepisów art. 210 § 1 pkt 6 Ordynacji podatkowej, przy

czym uzasadnienie faktyczne powinno zawierać w szczególności wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, którym dał wiarę oraz przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności, a uzasadnienie prawne powinno zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa (art. 210 § 4 ustawy). Zgodnie z przepisami art. 210 § 5 Ordynacji podatkowej można odstąpić od uzasadnienia decyzji, gdy uwzględnia ona w całości żądanie strony, nie dotyczy to jednak decyzji, na podstawie której przyznano ulgę w zapłacie podatku.

2.1.8. Niedokonywanie waloryzacji czynszu z tytułu najmu i dzierżawy nieruchomości gminnych, wbrew postanowieniom zawartych umów, w wyniku czego zaniżono dochody za okres 2009-2012 o kwotę 8.704,08 zł (z VAT), przy czym przedawnieniu uległy roszczenia w wysokości 4.953,14 zł – str. 53 - 55 protokołu.

Dokonywać waloryzacji czynszu z tytułu najmu i dzierżawy nieruchomości gminnych o wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych, zgodnie z postanowieniami zawartych umów, w związku z przepisami art. 659 § 1 i art. 693 § 1 Kodeksu cywilnego oraz art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych.

Ponadto, w celu umożliwienia kontroli terminowości wpłat należności, faktury przysyłać najemcom i dzierżawcom za potwierdzeniem ich odbioru oraz określać w nich termin płatności zgodnie z postanowieniami umownymi, w związku z przepisami art. 68 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych oraz art. 669 § 1 i art. 694 Kodeksu cywilnego – str. 53 protokołu.

2.1.9. Ustalanie – w wystawionych fakturach za dostawę wody – terminu płatności niezgodnego z obowiązującymi przepisami – str. 57 protokołu.

W dostarczanych odbiorcom wody fakturach ustalać termin płatności zgodnie z przepisami § 17 ust. 1 rozporządzenia Ministra Budownictwa z dnia 28 czerwca 2006 r. w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków (Dz. U. Nr 127, poz. 886), w myśl których odbiorca dokonuje zapłaty za dostarczoną wodę w terminie określonym w fakturze, który nie może być krótszy niż 14 dni od daty jej wysłania lub dostarczenia w inny sposób. Dostosować postanowienia zawartych umów do tych przepisów, w związku z przepisami art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858 z późn. zm.).

2.2. W zakresie wydatków budżetowych:

2.2.1. Nieprawidłowe ustalenie okresów uprawniających pracowników do dodatku za wieloletnią pracę i nagrody jubileuszowej, skutkujące niewypłaceniem pracownikowi dodatku za wieloletnią pracę i jego zaniżeniem (łącznie w kwocie 481,42 zł) oraz wypłaceniem pracownikowi nagrody jubileuszowej przed nabyciem do niej prawa (ponad 8 miesięcy) – str. 59 - 61 protokołu.

Do okresów pracy uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę i nagrody jubileuszowej wliczać wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, zgodnie z przepisami art. 38 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458 z późn. zm.).

Dodatek za wieloletnią pracę wypłacać pracownikom samorządowym po 5 latach pracy, w wysokości wynoszącej 5 % miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego, stosownie do przepisów art. 38 ust. 1 tej ustawy.

Nagrodę jubileuszową wypłacać niezwłocznie po nabyciu przez pracownika prawa do tej nagrody, stosownie do przepisów § 8 ust. 1 i 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1050 z późn. zm.).

2.2.2. Niewypłacenie ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy pracownikowi zatrudnionemu na czas określony. Nieprawidłowe ustalenie wynagrodzenia, będącego podstawą obliczenia ekwiwalentu, skutkujące jego zaniżeniem (o kwotę 116,57 zł i 53,55 zł) – str. 61 – 63 protokołu.

W przypadku niewykorzystania przysługującego urlopu w całości lub w części z powodu rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy, wypłacać pracownikowi ekwiwalent pieniężny, stosownie do przepisów art. 171 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz.U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn.zm.).

Wynagrodzenie, będące podstawą obliczenia ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, ustalać zgodnie z przepisami § 14 – 17 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. Nr 2, poz. 14 z późn. zm.), w tym składniki wynagrodzenia przysługujące pracownikowi za okresy dłuższe niż 1 miesiąc, wypłacone w okresie 12 miesięcy bezpośrednio poprzedzających miesiąc nabycia prawa do ekwiwalentu, uwzględniać przy ustalaniu ekwiwalentu w średniej wysokości z tego okresu, stosownie do przepisów § 17 ust. 1 tego rozporządzenia.

2.2.3. Dokonanie wydatków w wysokościach przekraczających kwoty ustalone w planie finansowym Urzędu Gminy na 2012 r.

- w dz. 853, rozdz. 85395, § 4217 - w okresie 13.07.2012 r. do 28.12.2012 o kwotę 357,98 zł.,
- w dz. 900, rozdz. 90001, § 4210 – w dniach: 26.06.12r. o kwotę 611,13 zł, 10.09. - 13.09.12.r. o kwotę 940,03 zł, 5.10.12r. - 2.11.12.r. - o kwotę 1.110,74 zł, 22.11.12 r. - 21.12.12.r. – o kwotę 2.155,54 zł,
- dz. 921, rozdz. 9211, § 2480 – w dniach 19 i 20.12.12r. - o kwotę 3.400 zł – str. 65 - 68 protokołu.

Wydatków publicznych dokonywać w granicach kwot określonych w planie finansowym jednostki, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, stosownie do przepisów art. 44 ust. 1 pkt 3 oraz art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

2.2.4. Nieprzeliczanie wydatków, w celu obliczenia dodatku mieszkaniowego, na normatywną powierzchnię mieszkaniową – str. 70 - 71 protokołu.

Jeżeli powierzchnia lokalu zajmowanego przez osobę wnioskującą o dodatek mieszkaniowy przekracza normatywną powierzchnię użytkową, określoną w przepisach art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. 2013 r., poz. 966 z późn. zm.) w celu ustalenia dodatku mieszkaniowego obliczać wydatki na normatywną powierzchnię zajmowanego lokalu mieszkalnego, dzieląc wydatki za ten lokal przez jego powierzchnię użytkową i mnożąc uzyskany w ten sposób wskaźnik przez normatywną powierzchnię, o której mowa w art. 5 ust. 1, zgodnie z przepisami art. 5 ust. 4 tej ustawy.

2.2.5. Ustalenie wartości zamówienia na udzielenie w 2011r. kredytu długoterminowego na kwotę 720.000zł (187.548,84 euro), tj. poniżej obowiązującego wówczas progu 193.000 euro, a w konsekwencji przeprowadzenie postępowania bez stosowania procedur właściwych dla zamówień o wartości przekraczającej ten próg, w sytuacji gdy wartość samych odsetek od kredytu (bez kosztów marży i prowizji banku) obliczona na podstawie założeń przyjętych przez zamawiającego w specyfikacji powinna być ustalona co najmniej na kwotę 828.126,88 zł (215.714,22 euro) – str. 73-74 protokołu.

Przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego określać z należytą starannością wartość tego zamówienia, jako całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, zgodnie z przepisami art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 907

z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 32 ust. 2 tej ustawy.

W przypadku przewidywania możliwości udzielenia zamówień uzupełniających, o których mowa w przepisach art. 67 ust. 1 pkt 6 i 7 ustawy Prawo zamówień publicznych, uwzględniać ich wartość przy ustalaniu łącznej wartości zamówienia, zgodnie z przepisami art. 32 ust. 3 tej ustawy.

Jeżeli wartość zamówienia jest równa lub przekracza kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy, ogłoszenie o zamówieniu przekazywać Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej, stosownie do przepisów art. 40 ust. 3 tej ustawy, prowadząc postępowanie według procedur przewidzianych dla zamówień tzw. unijnych.

2.2.6. Nieprawidłowe sformułowanie treści ogłoszeń o zamówieniach oraz specyfikacji istotnych warunków zamówień w postępowaniach pn.:

- 1) „Udzielenie kredytu długoterminowego”,*
 - 2) „Budowa kompleksu boisk sportowych „Moje boisko – Orlik 2012” w m. Geś”,*
 - 3) „Budowa dróg gminnych w miejscowości Dawidy”,*
- polegające na:*

- a) zawarciu – w ogłoszeniu o zamówieniu nr 1 zamieszczonym na stronie internetowej – informacji niezgodnych z zawartymi w ogłoszeniu opublikowanym w Biuletynie Zamówień Publicznych oraz w specyfikacji, dotyczących określenia przedmiotu oraz zakresu zamówienia (w tym prowizji bankowej, możliwości niewykorzystania pełnej kwoty kredytu, czy zmiany harmonogramu spłat),*
- b) niezawarciu – w ogłoszeniach o zamówieniu nr 1 – opisu sposobu dokonywania oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu, a w ogłoszeniu na stronie internetowej – także niewskazanie dokumentów żądanych od wykonawców na potwierdzenie spełniania tych warunków i odesłanie w tym zakresie do specyfikacji oraz informacji o możliwości udzielenia zamówień uzupełniających, przewidzianych przez zamawiającego w pozostałej dokumentacji,*
- c) niezawarciu – w ogłoszeniach o zamówieniach nr 2 i 3 zamieszczonych na stronie internetowej – możliwości i warunków dokonywania zmian umowy, wskazanych w ogłoszeniach zamieszczonych w Biuletynie Zamówień Publicznych i w specyfikacjach,*
- d) bezpodstawnym żądaniu od wykonawców złożenia wraz z ofertą:*
 - oryginału wadium wniesionego w formie niepieniężnej (zamówienie nr 3),*
 - oświadczenia o braku przesłanek skutkujących wykluczeniem z postępowania na podstawie art. 24 ust. 2 (zamówienia nr 1 i 3),*
 - oświadczenia, że w przypadku przedterminowej spłaty kredytu przez kredytobiorcę, wykonawca nie będzie naliczał prowizji, odsetek od kwoty kredytu spłaconego przed terminem oraz innych kosztów rekompensujących, w sytuacji gdy zapis taki znalazł się w opisie przedmiotu zamówienia (zamówienie nr 1) – str. 75-79 protokołu.*

Zapewnić zgodność treści ogłoszeń o zamówieniach publicznych – zarówno ze sobą, jak i z treścią specyfikacji istotnych warunków zamówienia, w tym m.in. w zakresie warunków udziału w postępowaniu, opisu sposobu dokonywania oceny spełniania tych warunków oraz oświadczeń i dokumentów potwierdzających ich spełnianie, stosownie do przepisów art. 36 ust. 1 pkt 5 i 6 oraz art. 41 pkt 7 w związku z art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych, mając na uwadze, że ogłoszenie o zamówieniu, którego wartość jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy – odpowiednio zamieszczane lub publikowane w miejscu publicznie dostępnym w siedzibie zamawiającego lub stronie internetowej – nie może zawierać informacji innych niż zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych, zgodnie z art. 40 ust. 6 pkt 2 tej ustawy.

W ogłoszeniach o zamówieniach publicznych w trybie przetargu nieograniczonego zamieszczać wszystkie informacje wymagane przepisami art. 41 ustawy Prawo zamówień publicznych, mając na uwadze, że przepisy tej ustawy nie przewidują możliwości pominięcia któregośkolwiek z elementów ogłoszenia o zamówieniu, a niezawarcie w nim wymaganych informacji i odesłanie w tym zakresie do specyfikacji istotnych warunków zamówienia, jak też zawarcie w ogłoszeniach oraz w specyfikacji informacji różniących się lub ze sobą sprzecznych uniemożliwia stwierdzenie, jakie w rzeczywistości elementy i warunki postępowania ustalił zamawiający, czy też jakich dokumentów zamawiający wymaga (wskazanych w ogłoszeniu, a jeżeli tak – to w którym, czy też wskazanych w specyfikacji), co może wprowadzać w błąd wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia, a w konsekwencji prowadzić do naruszenia – określonej w przepisach art. 7 ust. 1 ustawy – zasady równego traktowania wszystkich wykonawców i prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji.

Od wykonawców żądać wyłącznie oświadczeń lub dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, stosownie do przepisów art. 25 ust. 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych i wskazanych w przepisach rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2013 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy, oraz form, w jakich te dokumenty mogą być składane (Dz. U. z 2013 r. poz. 231), mając na uwadze, że:

- od wykonawców nie można żądać złożenia wraz z ofertą dowodu wniesienia wadium, gdyż – zgodnie z art. 45 ust. 1 tej ustawy – zamawiający może żądać od wykonawców wyłącznie wniesienia wadium i to fakt niewniesienia wadium, a nie brak dowodu na dokonanie tej czynności, stanowi przesłankę do wykluczenia wykonawcy z postępowania, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 2 ustawy. Dowód wniesienia wadium nie jest więc dokumentem niezbędnym do przeprowadzenia postępowania, wobec czego jego żądanie jest bezpodstawne, a wadium – stosownie do przepisów art. 45 ust. 3 powołanej ustawy – wykonawca może wnieść do upływu terminu składania ofert,

- żądanie od wykonawców oświadczenia o braku przesłanek wykluczenia z postępowania wskazanych w przepisach art. 24 ust. 2 ustawy (przesłanki związane z prowadzonym postępowaniem) jest bezzasadne, ponieważ wskazane w tym przepisie okoliczności, stanowiące podstawę do wykluczenia wykonawcy, zamawiający może stwierdzić wyłącznie po otwarciu ofert. Przepisy § 2 ust. 1 pkt 1 cytowanego rozporządzenia uprawniają zamawiającego do żądania oświadczenia o braku przesłanek wykluczenia z postępowania wskazanych jedynie w przepisach art. 24 ust. 1 ustawy (przesłanki nie związane z prowadzonym postępowaniem).

2.2.7. Nieterminowe dokonanie zwrotu wadium wniesionych w pieniądzu w postępowaniu o udzielenie zamówienia pn. „Budowa dróg gminnych w miejscowości Dawidy” – str. 79 protokołu.

Zwrotu wadium, wniesionego w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, dokonywać niezwłocznie po wyborze oferty najkorzystniejszej lub unieważnieniu postępowania, a wykonawcy, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza – niezwłocznie po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego oraz wniesieniu zabezpieczenia należytego wykonania umowy, jeżeli jego wniesienia żądano, zgodnie z przepisami art. 46 ust. 1 i 1a ustawy – Prawo zamówień publicznych.

2.2.8. Przekroczenie przez wójta gminy zakresu upoważnienia do zaciągania zobowiązań – w dziale 926, rozdziale 92601 § 6050 – przy realizacji zadania pn. „Budowa kompleksu boisk sportowych „Moje boisko – Orlik 2012” w m. Geś”, w tym o kwotę 1.799,85 zł – 17.08.2011 r., przekroczenie zwiększono 19.08.2011 r. do wysokości 12.875,39 zł oraz o kwotę 3.522,83 zł dnia 21.12.2011 r. – str. 81 protokołu.

Zobowiązania pieniężne zaciągać do wysokości kwot wydatków określonych w uchwale budżetowej i planie finansowym jednostki, stosownie do przepisów art. 46 ust. 1 i art. 261 ustawy o finansach publicznych.

3. W zakresie gospodarki mieniem:

3.1. Niezamieszczenie – w ogłoszeniu o przetargu – informacji o obciążeniach nieruchomości oraz zobowiązaniach, których jest przedmiotem oraz niezachowaniu co najmniej 30-dniowego terminu między podaniem do publicznej wiadomości ogłoszenia o przetargu (w BIP) a wyznaczonym terminem przetargu – str. 88-89 protokołu.

W ogłoszeniu o przetargu zamieszczać informacje o obciążeniach nieruchomości i zobowiązaniach, których przedmiotem jest nieruchomość, zgodnie z przepisami § 13 pkt 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. Nr 207, poz. 2108 z późn. zm.).

Ogłoszenie o przetargu podawać do publicznej wiadomości co najmniej na okres 30 dni przed wyznaczonym terminem przetargu, zgodnie z przepisami § 6 ust. 1 i 7 cytowanego rozporządzenia.

3.2. *Niesporządzenie wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę – str. 89 protokołu.*

Sporządzać wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę i podawać go do publicznej wiadomości przez wywieszenie na okres 21 dni w siedzibie Urzędu Gminy, a ponadto informację o wywieszeniu wykazu podawać do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, a także na stronach internetowych Urzędu, stosownie do przepisów art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.). Obowiązek ten nie dotyczy oddania nieruchomości w dzierżawę na czas oznaczony do 3 miesięcy, chyba że po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 miesięcy strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość, zgodnie z przepisami art. 35 ust. 1 b tej ustawy.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Jabłoń